

rights, which may create unequal conditions and dissatisfaction among certain participants.

To summarize, a business association is indeed a good type of business activity and depends on specific needs and circumstances. Flexibility of management, shared responsibility and risks, equality of participants in terms of voting and profit distribution are all advantages of a business partnership. On the other hand, a business association has some disadvantages, such as the lack of full concentration of capital, which may limit the ability to make quick strategic decisions and develop business, and difficulties in reaching consensus among the participants. Therefore, the choice of this type of business activity should be justified and made on the basis of specific needs and circumstances.

References

1. Civil Code of Ukraine: the Law of Ukraine of January 16, 2003 N 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (date of access: 05.04.2023).
2. Lebedeva I. I., Lebedev I. I. Features of the activity of limited liability companies. Bulletin of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Economic. 201. N (32). P. 42–48.

УДК 340.5(043.2)

Содолінський А. В., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Кметик Х. В., к.ю.н.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВА ВЛАСНОСТІ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

Право власності – це сукупність правових норм, що регулюють і закріплюють суспільні відносини, які виникають у зв’язку з присвоєнням матеріальних благ громадянами, юридичними особами і державою, які надають названим суб’єктам рівні права та обов’язки по володінню, користуванню і розпорядженню майном. Правовою основою закріплення права власності в Україні є Конституція України, Цивільний кодекс України та інші законодавчі і нормативні акти [1].

Захист та охорона власності є однією з найголовніших функцій держави. Принцип охорони власності закріплений в Україні конституційно. Ці та інші положення Основного Закону щодо охорони права власності дістали свій розвиток і втілення у різних галузях українського законодавства у кримінальному, адміністративному, земельному, фінансовому, цивільному праві. Серед галузей права, які

захищають право власності, особливу роль відіграють норми цивільного права, саме вони забезпечують правове регулювання й охорону відносин власності у тих випадках, коли правомочності власника не порушуються.

Захист права власності – це сукупність передбачених законом цивільно-правових засобів, які, по-перше, гарантують нормальне господарське використання майна (тобто вони забезпечують захист відносин власності в їх непорушеному стані), по-друге – застосовуються для поновлення порушених правовідносин власності, для усунення перешкод, що заважають їх нормальному функціонуванню, для відшкодування збитків, які заподіяні власнику [2].

Цивільно-правові способи захисту цивільних прав досить неоднорідні за своїм змістом та умовами застосування. Одні з них безпосередньо спрямовані на захист права власності, інші – опосередковано. Однак сам закон певної класифікації засобів захисту права власності не дає. Речово-правові засоби захисту спрямовані на захист суб'єктивного права власності як абсолютного цивільного права громадян чи організацій, які на момент порушення права не перебувають у договірних чи інших зобов'язальних відносинах з порушником. Зобов'язально-правові способи захисту мають на меті захист інтересів власника як учасника зобов'язальних відносин. На думку багатьох авторів, речово-правовими способами захисту є витребування майна з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов) та усунення перешкод у здійсненні власником права власності (негаторний позов). Інші автори вважають, що до речово-правових способів захисту права власності можна відносити й інші позови. Речово-правові засоби захисту спрямовані на захист суб'єктивного права власності як абсолютного цивільного права громадян чи організацій, які на момент порушення права не перебувають у договірних чи інших зобов'язальних відносинах з порушником. Характерними ознаками таких засобів є те, що вони покликані захистити право власності, а також інше речове право на майновий об'єкт, що є індивідуально визначеним і зберігся в натурі. Безумовно, поділ засобів захисту права власності на речові й зобов'язальні є простим і зрозумілим. Але сьогодні він не може охопити все розмаїття заходів, передбачених у сучасному законодавстві, які прямо чи опосередковано спрямовані на усунення порушень права власності. Тому пропонується класифікувати цивільно-правові засоби захисту права власності таким чином. Першу групу складають основні речово-правові засоби захисту, до яких належать: віндикаційний та негаторний позови. Другу групу становлять допоміжні речово-правові засоби захисту – позов про визнання права власності й позов про виключення майна з опису. До третьої групи належать зобов'язально-правові засоби, а саме: засоби захисту права власності в договірних відносинах (відшкодування збитків, заподіяних

невиконанням чи неналежним виконанням договору; повернення речей, наданих у користування за договором); засоби захисту права власності в деліктних зобов'язаннях; позови про повернення безпідставно отриманого чи збереженого майна. Четверту групу становлять спеціальні засоби захисту, до яких входять: позови про визнання угоди недійсною; позови про захист прав співвласника у випадку виділу, поділу та продажу спільного майна; засоби захисту права власності померлих та осіб, визнаних безвісно відсутніми або оголошених померлими, та інші засоби захисту [3].

Отже, захист права власності є однією з найважливіших складових цивільного права. Це право гарантує власникам володіння, користування та розпорядження їх майном. Однак в процесі виконання права власності можуть виникати різноманітні проблеми, такі як порушення права, незаконне відчуження майна, чи знищення майна. Особливості захисту права власності в цивільному праві полягають у тому, що це право захищене законом та є однією з найбільш обережно захищених прав в країні. Власник має право на захист своєї власності у суді та інших органах, а також може використовувати різні заходи для захисту свого майна, такі як страхування, нотаріальне посвідчення документів та інші. Також, особливості захисту права власності в цивільному праві включають розробку спеціальних законодавчих актів та норм, які регулюють взаємодію власників майна, а також захист їх прав. До таких норм можна віднести норми щодо реєстрації майна, правил користування спільним майном тощо.

Література

1. Студентська бібліотека «букліб». Право власності в Україні. URL: <https://buklib.net/books/24900> (дата звернення: 23.04.2023).
2. Захист права власності. URL: https://pidru4niki.com/1194070944907/pravo/zahist_prava_vlasnosti (дата звернення: 23.04.2023).
3. Основні цивільно-правові способи захисту права власності. URL: https://pidru4niki.com/1611072247108/pravo/osnovni_tsivilno-pravovi_sposobi_zahistu_prava_vlasnosti (дата звернення: 24.04.2023).